

T.C.

**GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Ülkesini en çok seven görevini en iyi yapandır.

**İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarım
Daire Başkanlığı**

Organik Data Net Work Proje Çalıştayı- İtalya (10-11 Temmuz)
Erdal Süngü
Birim Koordinatörü

02.09.2014

İçindekiler

- DataNetworkProjesi Nedir?
- Proje partnerleri
- Projenin Hedefleri
- Proje sonunda beklentiler
- Projenin yapısı
- Çalıştay-1
- Çalıştay-2
- Bakanlığımızda Uygulamaya Yönelik Sağlayacağı Katkı

DataNetworkProjesi Nedir?

- “Daha İy Avrupa Organik Pazar Bilgisi İçin Veri Ağı”
- Avrupa organik gıda sektöründe politika oluşturan ve bu pazarda yer alan aktörlerin sektörle ilgili ihtiyaçlarını karşılamak üzere, piyasa bilgisinin mevcudiyeti, verinin daha iyi kullanılabilirliği, şeffaflığı arttırmak ve uygun metodolojide veri sağlamak için hazırlanmış bir veri ağı oluşturma projesidir.

DataNetworkProjesi

- Proje **AB** Araştırma ve Teknoloji geliştirmeleri için **7. Çerçeve programı** altında fonlanmaktadır.
- Toplam 1,9 milyon Avro bütçeli olup, AB katkısı 1,5 milyon Avro olarak uygulanmaktadır.
- Proje 2012-2014 yılları arasında 3 yıl planlanmıştır.

DataNetworkProjesi

- Proje'de, organik pazar verilerinin AB, EFTA ve AB aday ülkelerinden toplanarak, tüm verilerin oluşturulacak veri tabanında erişilebilir hale getirilmesi hedeflenmektedir.
-
- Projenin farklı ülkelerden araştırma enstitüleri, üniversiteler, kontrol ve sertifikasyon kuruluşları ve diğer sektör paydaşlarından oluşan 15 partneri bulunmaktadır.

Proje Partnerleri

- 1. UNIVERSITA POLITECNICA DELLE MARCHE (UPM) İtalya
- 2. FORSCHUNGSINSTITUT FUR BIOLOGISCHENLANDBAU STIFTUNG (FIBL) İsviçre
- 3. PROGRESSIVE FARMING TRUST LTD T/A THE ORGANIC RESEARCH CENTRE (ORC) İngiltere
- 4. UNIVERSITAET KASSEL (UKS) Almanya
- 5. CZEG UNIVERST OF LIFE SCIENCES PRAG (CULS) Çek Cumhuriyeti
- 6. CENTRO INTERNAZIONALE DI ALTI STUDI AGRONOMICI MEDITERRANEI - ISTITUTO AGRONOMOICO MEDITERRANEO DI BARI (IAMB) İtalya
- 7. AGENCE FRANCAISE POUR LE DEVELOPPEMENT ET LA PROMOTION DE L'AGRICULTURE BIOLOGIQUE (ABIO) Fransa
- 8. AGRARMARKT INFORMATIONS GESELLSCHAFT MBH (AMI) Almanya
- 9. BIO-MARKT. INFO / KAI KREUZER (BMI) Almanya
- 10. BIOCOP PRODUCTOS BIOLOGICOS S.A. (BIOCOP) İspanya
- 11. ECOZEPT GBRECOZEPT GBR (ECO) Almanya
- 12. MITTETULUNDUSUHING OKOLOOGILISTE TEHNOLOGIATE KES (CEET) Estonya
- 13. INTERNATIONAL FEDERATION OF ORGANIC AGRICULTURAL MOVEMENTS EUROPEAN UNION REGIONAL GROUP (IFOAM EU) İsveç
- 14. IMO-CONTROL SERTIFIKASYON TICARET LIMITED SİRKETİ (IMO TR) Türkiye
- 15. THE SOIL ASSOCIATION LIMITED (SA) İngiltere

- MOAN Komitesi tarafından “Organic Data Network” projesine sunulmak üzere ülkemizin Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS) ve organik istatistik yapısını içeren bir vaka çalışmasının (case-study) yürütülmesi talep edilmiş, bu çalışma yürütülerek proje kapsamında değerlendirilmek üzere MOAN Komitesine sunulmuştur.

Projenin hedefleri

- Piyasa bilgileri mevcudiyetini arttırmak ve ulusal veri fizibilitesini değerlendirmek,
- Organik gıda için Avrupa pazarında şeffaflığı arttırmak, dolandırıcılığı önleyerek adil ticareti geliştirmek,
- Veri toplamayı desteklemek ve daha iyi koordine etmek,
- Pazar verilerinin toplanması, işlenmesi ve dağıtımını ile ilgili tüm kamu ve özel kurum ve paydaşlara genel bir bakış sağlamak,
- Mevcut veri toplama ve işleme sistemlerinin gözden geçirilmesi,

Projenin hedefleri

- Mevcut verilerin toplanması ve depolanması için **dahili bir veri tabanının oluşturulması** ve verilerin **elektronik olarak mevcudiyetini sağlamak**,
- Uluslararası düzeyde **diyalog** sağlamak ve **çoklu-paydaşlar ağı** kurmak,
- Verilerinin toplanıp **yayınlanması** üzerine **ortak metodolojilerin ve kalite kriterlerinin iyileştirilmesi** için öneriler geliştirmek,
- Bir dizi ülkede **vaka çalışması** ile organik sektörde yayımlanan **piyasa raporu mevcudiyetini ve kalitesini arttırmak**,

Projenin hedefleri

- Gelecekte **veri toplamaya katılma istekliliğini teşvik etmek için**, çiftçiler, işleyiciler, toptancılar, politika yapıcılar, kamu kurumları, piyasa araştırma kurumları ve diğer kurum ve kuruluşlara **bilgi sağlamak**,
- İyi bir organik piyasa verisi toplamanın başlatılması için **Uygulama Kuralları ve El Kitabı** oluşturmak.

.

Projenin yapısı

OrganicDataNetwork projesi 9 çalışma paketi ile yapılandırılmıştır.

- Paydaş entegrasyonu ve koordinasyon merkezi
- Organik Pazar ve veri toplayıcılar envanteri
- Mevcut organik Pazar veri toplama yöntemlerinin değerlendirilmesi
- Organik Pazar verilerinin toplanması, işlenmesi ve yayınlanması
- Veri kalitesinin iyileştirilmesi için yöntemler geliştirilmesi ve test edilmesi
- Seçilen bölgeler / ülkelerde veri kalitesinin artırılması ile ilgili vaka çalışmaları
- Sentez ve öneriler
- Bilginin yayılması
- Proje koordinasyonu ve genel yönetimi

Proje sonunda beklentiler

- Uluslararası düzeyde veri kaynaklarındaki **parçalı ve dağınık yapının üstesinden gelerek** piyasa verilerinin elde edilmesi ve şeffaflığın sağlanması,
- Piyasa verilerinin, paydaş ve kamuya, **güvenirliliği ve kontrolü yapıldıktan sonra** sağlanması,
- Piyasa verisi toplamada, işlemede ve saklamada bu alandaki tüm **paydaşlar arasında uzun dönem işbirliği** için kurumlar tesis etmek,
- **Şeffaflığı** artırmak için AB piyasalarında **daha iyi veri mevcudiyeti** sağlamak, sonunda **adil ticarete katkı** sağlamak, **tedarik zincirinin ve tüketicinin** korunması için işbirliği bekleniyor

Çalıştay-1
Mart 2013- Newbury, İngiltere

Çalıştay-1

Problemler;

- Toplanan **verilerin yetersizliği**
- Veri **kalitesinin düşüklüğü,**
- Farklı veri toplama metotları,
- **Farklı sınıflama sistemleri**nin yol açtığı uyumlaştırma, karşılaştırma ve bir araya getirme sorunları,
- Yetersiz analiz ve yayınlama zamanı
- İş birliği yapmakta **kurumsal kaygılar** ve **gönülsüzlük,**
- Finansal kaynak sorunları
- Sahtecilik ve veri manipulasyonları
- Kaybolan piyasa güveni riski

Çalıştay-1

Gelişme sağlanacak alanlar;

- Anlamayı, bilgiyi ilerletmek,
- Yasaları geliştirmek,
- Paydaşların ikna edilmesi,
- Kurumlar arasında koordinasyonu ilerletmek,
- Teknik yönden ilerleme elde etmek,
- Yeterli finans güvenliği,
- Veri miktarını ve kalitesini ileriye taşımak,

Çalıştay-1

Genel Değerlendirme;

- Organik piyasa verilerinin **harmonizasyonu**,
- Organik piyasa **verileri toplamının zorunlu olduğu**,
- Daha iyi organik veri toplamaya özendirmek için **Kırsal Kalkınma Programı tedbirlerinin (Rural Development Program) kullanılması**,
- Tedarik zincirindeki aktörler arasında daha yüksek piyasa şeffaflığı ve rekabeti,

Çalıştay-2
Temmuz 2014-Bari, İtalya

Çalıştay-2

İkinci çalıştay

- İtalya Marche Politeknik Üniversitesi,
- İsviçre Organik Tarım Araştırma Enstitüsü(FIBL) ve
- Bari Akdeniz Toprak Enstitüsü (IAM Bari) tarafından organize edilmiştir.

Düzenlenen çalıştaya AB, EFTA ve AB aday ülkelerinden araştırma enstitüleri, tarım bakanlıklarından, istatistik ofislerinden, üretici ve ürün işleyicilerden paydaşlar katılmıştır.

Çalıştay-2

- 20 ÷lkeden 30 katılımcı
- Moderatörlük IFOAM AB grup başkanı Marco Schlüter tarafından yapılmıştır.

Çalıştay-2

- Veri kalitesini yükseltmek
- Organik piyasa veri toplama prosedürlerinde uygulama için bir model geliştirmek,
- Güncel veri toplama metotları ve güvenilir piyasa verilerine ulaşılmasına yoğunlaşmak,
- Birinci çalıştay da tanımlanan sorunlara çözüm önerileri geliştirmek amacı ile yapılmıştır.

Çalıştay-2

- Bu workshop ile Avrupa piyasa verisindeki **diğer uzmanlarla iletişim** kurmada fırsat sağlayacağı,
- **Proje bitiminden sonra** veri toplayıcıları arasında bilgi paylaşımının nasıl olacağı ve bilgi **değişiminde devam eden bir platforma** yol açacağının hedeflendiği belirtilmiştir.

Çalıştay-2

- İlk gün yapılan sunumlarda;
- Proje Koordinatörü Rafaella ZANOLİ Projeyi, proje amaçlarını, bu projenin oluşumuna etki eden geçmiş proje ve çalışmaları, Workshop konsepti, Uygulama kılavuzu konularında bir sunum yapmıştır.
- Susanne PADEL(Organic Research Centre-ELM FARM) 5 avrupa ve Akdeniz ülkeleri geneli başlığı altında yer alan vaka çalışmasında(Case-Study) üretim aşamasında hasata ilişkin farklı tahmin yöntemlerinin kullanıldığını (uzman,Fadn,anket,ticari kuruluşlar-mezbaha)

Çalıştay-2

- Standardize edilmiş veri toplama prosedürlerinin, metodoloji ve verilerin harmonizasyonunun sağlanmasının gerekli olduğu,
- Veri sağlamada yasal zorunluğun bulunması gerektiği dile getirilmiştir.

Çalıştay-2

AB istatistik sistemini oluşturan EC 223/2009 sayılı regülasyona bağlı olarak EUROSTAT tarafından geliştirilen Avrupa İstatistik Uygulama Kılavuzuna (European Statistics Code of Practice) bağlı olarak geliştirilen Uygulama Kılavuzu (OrMaCode) Workshopta üzerinde çalışılacağı ifade edilmiştir.

Avrupa İstatistik Uygulama Kılavuzuna göre kısa olarak hazırlanan OrMaCode

3 ana başlık altında 15 prensipten oluşmaktadır.

Ana başlık olarak

- Kurumsal yapı,
- İstatistik üretme ve işleme
- İstatistik çıktıdır.

Çalıştay-2

OrMaCode ile;

- organik piyasa verileri alanında **veri toplama,**
- işleme ve geliştirme
- Avrupa'da **yayım prosedürleri** başlatmak için **uygulama kılavuzu kurmayı** hedeflemektedir.
- Sadece yeni veri kaynakları sağlamak değil aynı zamanda mevcut olanları kontrol etmek ve ilerletmeyi amaçlamakta olduğu belirtildi.
- Proje sonunda organik **piyasa verileri sağlayıcıları arasında kalıcı bir ağ** kurarak devam eden bir işbirliği sağlamaya çalışmaktadır.

Çalıştay-2

- Çalıştay 4 çalışma başlığı altında 4 gruba ayrılarak yapılmıştır.
- 1-Kurumsal yapı,
- 2-İstatistik süreci ve metodoloji-1
- 3-İstatistik süreci ve metodoloji-2
- 4-İstatistik Yayımı (çıktı)

Çalıştay-2

- 1-Kurumsal yapı,
- Mesleki bağımsızlık,
- Veri toplamayı talimatlandırmak,
- Yeterli kaynak,
- Kaliteyi elde etme,
- İstatistik güvenliği ve gizliliği,
- Tarafsızlık ve objektifliğin sağlanmasına yönelik tartışmalar yapılmıştır.

Çalıştay-2

- 2-istatistik süreci ve metodoloji-1
- 3-istatistik süreci ve metodoloji-2
- Sağlam Metodoloji (Classification of Products by Activity-CPA) geliştirmek,
- Uygun istatistik prosedürleri (minimum ihtiyaç duyulan verilerin belirlenmesi, üretim alanı, miktarı ve değeri, perakende miktarı ve değeri, Catering miktar ve değeri, ithalat ve ihracat verileri perakende ve çiftlik seviyesinde fiyat verileri)
- Veri sağlayıcılara aşırı yük getirmemesi,
- Mali Kaynaklarının efektif kullanılması,
- Harmonizasyonun sağlanması,
- Dublikasyondan kaçınılması üzerine tartışılmıştır.

Çalıştay-2

- 4-İstatistik Yayımı (çıktı)
- İlgili son kullanıcıların belirlenmesi (Önceliklendirilen piyasa operatörleri, politika yapımcılar, diğer kullanıcıların belirlenmesi. Kullanılan istatistiklerin Kurumlarca izlenmesi, piyasa veri kullanıcılarının izlenmesi, memnuniyetinin araştırılması)
- Doğruluk ve güvenilirlik (tutarlılıkların periyodik olarak gözden geçirilmesi)
- Zamanında yayım,
- Tutarlılık ve Karşılaştırılabilirlik (Yüksek derecede iç tutarlılık ve karşılaştırılabilirlik tüm bölgeler, ülkeler ve zaman periyotlarında)
- Erişilebilirlik ve açıklık (meta veri ve verinin açık ve erişilebilir olması) konularında tartışılmıştır.

Çalıştay-2

Her grup bir buçuk gün boyunca her başlık altında yer alarak beyin fırtınası şeklinde müzakereler yapılmıştır.

Scienze per la

Station D Statistical Output

1. How to improve timeliness, pertinency and accessibility of data (incl. business models)
- ... data is ...
... flow to balance ...
... of data ...
- Complete ...

Station D Statistical Output

1. How to improve timeliness, punctuality and accessibility of data (incl. business models)
2. "Early release of inaccurate data is worse than no release": how to balance quality and availability of data
3. How to give better access to data than before (e.g. Eurostat does not include the organic crop area data in Germany)

subsidiaries can
an effective
ool to collect data
however it can be
inconsistent

INSTITUTIONAL
SOURCES stopped
DEPENDING
MARKET CHAIN

some ethic rules
use and independent
ONLY NONE
(or low)

ional (Green)
mittees
disciplinary)
one

Proper engagement
of all data
owners

'BOTH/AND'
NOT 'EITHER/OR'
Exp. (DATA + EXPERTS)
sufficient
regardless of statistics

INFORMATION ABOUT
QUANTITY OF HARVEST
ARE AT THE BASIS
OF COSTING IT ISN'T A
NEW JOB.

SPECIFIC
ORGANIC
CUSTOM CODE

Improve
European
Institution
Country A Country B Country C...

DEEP INFORMATION
AVOID CUT COSTS
OF MARKET RESEARCHES
FOR THE ORGANIC INDUSTRY

TECHNICAL ASSISTANCE
TO OPERATORS

Mandatory
Data
Collection

MARKET DATA TRADING

GOOD COLLABORA
TION BETWEEN
INSTITUTIONS

INVOLVEMENT
OF STAKE-
HOLDERS

To take a step back, discuss
the demand and give
incentives to operators to
improve their product and
for label parts production

Session
(Political)
Commitment

INSTITUTIONAL
AGREEMENT IN
DATA COLLECTION

CSs HAVE
TO KNOW
AVERAGE HARVEST

BENCHMARK
- A BASIS FOR COMPARISON

Commitment
of all
stakeholders
essential

WORK DATA

Despite regulatory
obligation not all
MS provide proper
data

STATION A

Clean
Bumper

Seed Selection

...

...

...

COMPETITIVE ADVANTAGE
EU

Çalıştay-2

- İkinci günün öğleden önceki kapanışında Helga Wüller (Research Institute of Organic Agriculture- FiBL) Eğer **OrganikDataNetwork'un bir veri tabanının olması** halinde veri saklamada ve işlemede kolaylık sağlayabileceği, partnerler arasında veri değişiminin kolay olacağı ve AB'deki diğer **benzer veri tabanları ile bilgi aktarımının kolay olacağı** veya birleştirilebileceğini önermiştir.
- Veriler farklı kaynaklardan toplansa bile **tek bir veri tabanının olması** gerektiği önerisi ile **karşılaştırma ve kalite kontrollerinin çok kolay olacağını** belirlemiştir.
- Daha sonrada veri tabanında yer alması gereken sütun başlıklarında olması gereken veri setlerinden bahsetmiştir. Sınıflandırmaların EUROSTAT sınıflandırma sistemine göre yapılmasını önermiştir.

Çalıştay-2

Ayrıca Helga Willer tarafından vaka çalışmasına (Case Study) Türkiye'nin de sunulmuş olması nedeni ile kendi sunumu esnasında özellikle Türkiye'deki gelişmelerin tüm katılımcılara anlatılması talep edilmiştir. Ülkemizdeki organik tarım istatistikleri ve bilgi sistemindeki gelişmelere ilişkin bilgi verilmiştir.

Çalıştay-2

Bu kapsamda;

- İstatistiklerin nasıl oluşturulduğu,
- ürünlerin alfabetik olarak sıralandığı, bir sınıflama sistemi kullanılmadığı, bu nedenle dublikasyonlarla karşılaşıldığı belirtilmiştir.
- Yine ihracata ait verilerde de benzer sıkıntılarla karşılaşıldığı, ifade edilmiştir. Ürünlerin Harmonize Kod sistemi ile tanımlanmamış olmasından dolayı, gruplama ve tasnif edilmesinde sorunlar yaşandığı ifade edilmiştir.
- OTBİS güncelleme çalışmaları yapılmakta olup, istatistik tabloların tamamen OTBİS'den oluşturulması yönünde çalışmaların yapıldığı ifade edilmiştir.

Çalıştay-2

- Türkiye'deki organik tarım veri toplama sisteminin Eurostat sınıflamasına uygun hale getirmek için, TÜİK'nunda katkılarıyla bir çalışma gerçekleştirildiği, bunlardan ilki ve en önemlisi Eurostat ürün sınıflandırmasının (CPA 2008- TAORBA 2008) Bakanlığımızın OTBİS sistemine entegre edileceği ifade edilmiştir.
- Organik ürün sertifikalandırmasında sertifikalanacak ürünün uluslararası düzeyde tanımlanması, kodlanması ve daha kaliteli ihracat verilerinin toplanması için GTİP (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu) sınıflandırmasının OTBİS de kullanılacağı belirtilmiş olup, çalışmalarımız olumlu karşılanmıştır.

Çalıştay-2

Çalıştay sonunda kısa bir teşekkür konuşması yapılmış olup, çalıştay sonucuna ilişkin sonuç raporunun ve değerlendirmenin İstanbul'daki 13-15 Ekim 2014 uluslararası Dünya Organik Kongresinde sunulacağı belirtilmiştir.

Öğleden sonra ise tamamen MOAN grup toplantısı olarak yapılmıştır. MOAN komitesi Dünya Organik Kongresine MOAN üyelerinde katılacağını, Bütçelerinin sınırlı olduğu, Türkiye'den Bakanlığımızın sağlayacağı katkıların memnuniyetle karşılanacağı belirtilmiş olup, CHIEAM (International Centre for Advanced Mediterranean Agronomic Studies) Temsilcimiz Sayın Müsteşar Yardımcımız Dr. Nihat PAKDİL'e bu talepler yönünde Faks yazısı yazılması kararı alınmıştır. Makamın uygun görmesi halinde Bakanlığımızın sağlayacağı Kongre katılım ücretinin karşılanması veya Bakanlığımızın MOAN grubuna vereceği bir akşam yemeğinin yada Makamın uygun göreceği başka bir katkının uygun olacağı düşünülmektedir.

Bakanlığımızda Uygulamaya Yönelik Sağlayacağı Katkı

- Türkiye organik tarım istatistik sisteminin geliştirilmesi ve Eurostat ürün sınıflandırmasının (CPA 2008- TAORBA 2008) Bakanlığımızın OTBİS sistemine entegre edilmesi yönünde TÜİK'nunda katkılarıyla bir çalışma yapmaktayız. Bu tür çalışmalardan haberdar olunması bu çalışmalarımızın önemini ve gerekliliğini ortaya koymaktadır.
- Aynı zamanda yapacağımız uygulamaların geliştirilmesine rehberlik etmektedir.

Bakanlığımızda Uygulamaya Yönelik Sağlayacağı Katkı

Yine sağlıklı organik ürün ihracat verilerine ulaşmakta Bakanlığımız sorunun giderilmesine yönelik Ekonomi Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Ege İhracatçı Birliği, Üniversite, Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşları ile sektör paydaşlarını bir araya getirerek çözüme yönelik çalışmalar başlatmıştır. Sonuçta da organik ürünlerin sertifikalandırılmasında ürünün uluslararası düzeyde tanımlanması, sınıflandırılması, kodlanması ve daha kaliteli ihracat verilerinin toplanması için GTİP (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu) sınıflandırmasının OTBİS de kullanılması yönünde karar alınmış ve bu verilerin Ege İhracatçı Birliği ile paylaşılarak doğru ve sağlıklı istatistiklere ulaşılması sağlanacaktır.

Bakanlığımızda Uygulamaya Yönelik Sağlayacağı Katkı

- Avrupa piyasa veri sağlayıcıları ve diğer uzmanlarla iletişim kurmakta fırsat sağlayacağı,
- Proje bitiminden sonra veri toplayıcıları ve uzmanlar arasında bilgi paylaşımının ve bilgi değişiminde devam eden bir platforma yol açacağı öngörülmektedir.

Bakanlığımızda Uygulamaya Yönelik Sağlayacağı Katkı

- AB ve Akdeniz ülkelerindeki gelişmeler ve ülke deneyimlerinden haberdar olunması,
- Organik tarım konusunda gelişmeler ve projelerden haberdar olunmasında ülkemiz organik tarım **yasal mevzuatlarının geliştirilmesinde** ve **uygulamalarda çıkarımlar sağlanacaktır.**

İlginize Teşekkür ederim